NIHILISTERNA

Petersburgs-mysterier

—Af—

Furst K. W. MESC

(Forts.)

— Det är förfärligt! Grefvinnans ansigte [illegible] ligt uttryck.

— Och det finnas inte[illegible]

— Hittills intet, inf[illegible] längre fram skall blifva.

— Längre fram? längre fr[illegible] Ingenting kan blifva!

Hon sjönk ned på en stol. Hennes vackra hufvud stödde sig mot hennes marmorhänder. Jag såg att hon var icke blott kroppsligen, utan äfven andligen bruten.

— Hvar är då slutligen sanningen?

— Någonstädes är han dock? sade plötsligen grefvinnan och reste sig.

— Man måste söka honom.

— Men hvar, hvar: visa mig honom!

— Ni ser sjelf, att man ingenstädes finner honom.

Grefvinnan började gå af och an i rummet.

— Vet ni hvad? sade hon plötsligen, i det hon blef stående framför mig, i detta ögonblick begriper jag, huru tanken på sjelfmord kan vinna herravälde öfver vårt förstånd. Min själ är så uppfyld af afsky, att jag alldeles icke förmår uttrycka det. Min mor ingifver mig motvilja, hela mitt förflutna äcklar mig, och för mig finnes intet: kaos, mörker! Hvarje känsla af tillgifvenhet är tillintetgjord i mig, jag älskar ingen, jag tror på ingenting, jag hatar och förakta mig sjelf, och när jag slutligen tänker deröfver...

Hon gick fram till fönstret.

— Ser ni, huru det midtemot är klart upplyst. Om en timma skall en bal äga rum der, hela verlden skall vara der, hela hofvet, äfven vi äro inbjudna ... bringa hit till mig hvilken som helst från denna bal, och om han ser, hvad som plågar och bringar mig till förtviflan, drifver mig till ursinne, skall han hvar, derför går jag i borgen, utsträtta mig och beteckna det såsom förryckt tyg... ja, obetingadt, och allt hvad der skall försiggå, all fånglighet och osmaklighet, alla dessa dumma tagsätt, af lögn och falskhet, alla dessa intriger, egenkärleken, ärelystnaden, den känslolösa själfviskheten, och denna utstofferade gemenhet... detta allt är sanning, förstånd, lif.

Hon tystnade och tycktes försjunken djupt eftersinnande.

— Hvarför är detta allt så? sade hon plötsligt.

— Hvilken stark ande! tänkte jag. Detta är en af dem, som skulle vara kallad att kämpa för sanningen, men den vet icke hvar denna sanning är att finna.

Botandet af denna själ syntes mig vara gånger svårare än af Jemeljanows. Hans själ är ännu långt aflägsnad från sanningen; hennes själ är närmare, mycket närmare! Dock besynnerligt... just derför synes det mig svårare att bringa den på den rätta vägen.

I detta ögonblick inträdde grefvinnan med blommor i håret.

Nå far du icke på balen? frågade min dottern... Godafton mamsi u Boo! Man har aftrumfat er dugtigt med er kinizyn och det sker er rätt. En annan gång skall ni med edra reaktionära vådningar icke tvinga er in i vårt samfund.

— Nej, jag far icke på balen, sade den unga grefvinnan.

— Nå, grefvinna, ni far? frågade jag.

— Ja, som ni ser!

Hon pekade på de alldeles icke vackra blommor, som hon stuckit i håret.

— Besynnerligt! undfoll mig ovilkorligen.

— Hvad är besynnerligt?

— Jag ber er, skulle detta icke vara besynnerligt... det pedagogiska samfundets nihilism och en bal hos furst Michallowski!

— Jag ber er, när ni vill tala med mig, så bruka icke detta äckligt simpla ord: nihilism. Nihilism och nihilister finnas icke till för mig. Vi ha af nihilisterna gjort lika ordentliga människor som ni och denne furst Michallowski. Om de kanske icke ega några frackar och hvita handskar, att de icke tala franska, och icke putsa sina naglar — deraf följer alldeles ingenting.

— O nej, grefvinna, deraf följer ganska mycket: den åt det yttre egnade omsorgfälligheten är nästan städse och bild ett tillfredsställande af det andliga behofvet af ordning och anständighet: nihilisterne, hvilka ni behagar betrakta som människor — enligt min åsigt är det blott sorgliga och löjliga karikaturer af människan — äro dessutom smutsiga och osnygga, medan de äro smuts och d[illegible] finna.

— Till exempel er geheimeskrifvare mamma, afbröt grefvinnan häftigt sin mor.

— Hvad? Hvad är det? frågade modren i kränkt ton.

— Ingenting, svarade dottern kallt och lugt.

— Hvad föregår med dig? sade modren i vred sinnesrörelse. Ja jag känner dig icke vidare. Har kanske ni, herr Bob bragt min dotter om förståndet? Huru kan du tala på sådant sätt efter allt hvad du sett och vet om denne man?

— Jag vet intet, men jag känner, och jag är beredd att svära på, att denna människa icke blott är i stånd till hvarje dålighet, utan till och med hvarje brott... han är sämre än alla nihilister, sade dottern lifligt, och ni har ingen orsak att lita på honom. Tag er i akt!

— Der ha vi det! sade modren, mödosamt kämpande efter andan. Ack, du är en så dum flicka, och ändå tänger du dig in bland de framstående qvinnorna. Se der — hon hållier sedeprediknigar för sin mor!

— Men grefvinna, det ligger ju i et uppfostringsplans anda... Ni glömmer, att i dag icke föräldrarne uppfostra sina barn, utan barnen sina föräldrar.

— Vet du då, att denne geheimeskrifvare är mig så tillgifven, som ingen af er? Vet då att hela vår sak länge sedan strandat, om han icke varit? Han är allt för oss, och för mig i synnerhet, och du vågar plötsligen... tag hellre på dig din balklädnin, min bästa, och far med på balen för att dansa qvadrill och mazurka med allehanda dumma aristokrater. Det motsvarar ditt förstånd, men träng dig icke in bland qvinnor, som stå på bildningens spets.

En förfärlig tanke genomfor mitt hufvud.

— Älskar hon kanske denne geheimeskrifvare? tänkte jag.

Dottern gaf intet svar. Hon sjönk ned på en stol. Hennes barm höjdes. Det var klart, att hon kunnat säga mycket, men höll det inne. Jag trädde fram till grefvinnan.

— Tillåt mig att följa er till ert rum, sade jag, i det jag bjöd henne armen.

— Mig synes... började grefvinnan.

— Jag måste tala med er, afbröt jag henne. Några ord... det är alldeles nödvändigt.

Modren trädde fram till dottern. Jag märkte att hon darrade.

— Du har sagt detta endast i en ögonblicklig uppbrusning, icke sant? frågade hon, i det hon lutade sig till sin dotter. Icke sant? upprepade hon.

— Hvad? frågade dottern, liksom sinnesfrånvarande och strök med handen öfver pannan, som om hon uppvaknat ur en svår dröm.

— Det som du har sagt om vårt samfunds geheimeskrifvare.

— Nej, jag har sagt det af full öfvertygelse, svarade dottern lugnt och bestämdt.

— Hvarför har du sagt det? Hvem har lärt dig att tala så, säg... han? i det hon pekade på mig.

— Nej, svarade dottern.

— Hvem alltså, hvem? säg!... Din fader?

— Nej.

— Alltså väl Nikolai?... Ja, ja, jag har anat det, visst är det han, han förföljer oss, han...

— Ähnej då! afbröt henne dottern. Ingen... var det... jag vet det sjelf.

Grefvinnan lemnade sin dotter.

Detta plötsliga vredesutbrott hos modren, denna plötsliga tvädräet mellan henne och hennes dotter förrådde ganska mycket för mig. Min förmodan blef nästan visshet. Jag begaf mig till grefvinnan. Hon satt på hvilobädden och grät. Hos en i sådant mått framskriden qvinna föreföllo mig tårar högst sällsamt. Jag väntade tills tårarne försinat.

— Grefvinna, sade jag, ni är mig obegriplig.

— Personer, som af öfvertygelse egna sig åt något verk äro städse obegripliga för dem, som i hela sitt lif aldrig göra något, gaf mig grefvinnan till svar.

— Jag instämmer, men hjälp mig att förstå er, jag ber er enträget derom. Förklara för Guds skull, hvad ni egentligen är. Jag kan icke inregistrera er under någon som helst typ. En nihilistska?... Ni är ingen nihilistska... En grefvinna!... Ni är ingen grefvinna... ni är ingen moder... ingen qvinna. Hvad är ni då egentligen, och hvad älskar ni? Ert verk? Dock hvari detta består, kan jag återigen icke begripa, och för att tillhöra ett sådant samfund som edert, för att höra fröken Serebrankinas drafvel och utgifva nihilistiska småböcker till folkets upplysning, behöfver man icke hafva en svart kant på fingernaglarna och afbryta förbindelserna med den stora verlden och de dumma aristokraterna, som ni kallar dem. Jag begriper icke hvad som föranleder er att underhålla så sällsamma sällskapliga förbindelser.

— Hvad som föranleder mig dertill? frågade grefvinnan med gäckande leende och drog axlarna i höjden. Ni är verkligen en sällsam människa.

— Till och med en dum, grefvinna, en blind. Jag ser ingenting. Så snart jag inträder hos er och vill börja tala med er, omgifves jag genast liksom af en dimma. Vet ni, i dåliga romaner skildras stundom någon person, hans samtal anföres, man ser, att författaren af denna person försöker göra en typ, och det blir ingen typ af honom, utan en dimmig bild. Alldeles så är det med er: så snart jag vill föreställa mig er så, att jag kan förstå er, förmår jag det icke — jag förstår er icke! Hvartill denna nihilism?

— Jag har redan, synes mig, haft nöjet att utreda för er, hvarför jag är så, och hvarför jag icke är någon fåfäng verldsdam.

— Det är icke tillräckligt, ursäkta mig, grefvinna. Det är mig fullkomligt obegripligt, hvarför man icke kan vara en framskriden och tidsenlig qvinna under samma vilkor, under hvilka en qvinna af er krets är enfaldig och verldslig.

— Jo, just derför, emedan lefnadssättet är ett helt annat, verksamheten en annan... Ser ni icke det?

— Jag upprepar för er, jag ser ingenting. Ert hus förekommer mig som jorden på första skapelsedagen. För det första, hvartill behöfver ni denna geheimeskrifvare? Kan er äldste son icke sköta hans åligganden hos er?

— Min äldste son?

— Ja, hvad är deri för underbart?

— Min äldste son... det är en förtjusande produkt af min mans praktiska sinne, det är en plånbok full med penningar, men ingen människa med ett hjärta... han skall väl en gång blifva ertappad vid ett bedrägeri.

— Och ni glädes er deråt?

— Ack, huru långtrådig ni är! Allt väcker er förvåning... Hvarifrån har ni då fallit ned? Från hvilken planet? Ni tror visst, att förhållandena inom familjerna äro desamma nu, som de voro för tjugofem år sedan.

— Nå, må vara... låt oss lemna detta åsido och vända oss till något annat; ni älskar alltså er geheimeskrifvare mer än er son?

— Först och främst kan jag icke tåla min son.

— Mycket bra... men geheimeskrifvaren älskar ni?

— Ja, emedan han är en af dem, som förstå mig

— Ja, hvad är det att förstå? Jag vill äfven veta detta. Låt äfven mig lära känna er. Kanske skall jag då äfven hålla er kär.

— Han begriper, att jag betyder något såsom qvinna, såsom personlighet, förstår ni? såsom individ men icke som grefvinna. Han begriper, att jag kan tänka, döma, handla enligt mitt eget förstånd, men icke såsom en marionett, eller såsom apa, såsom alla edra verldsdamer — det begriper han. Med ett ord: han är icke bekymrad om min själs räddning utan derom, att jag såsom qvinna, såsom manskligt väsende, såsom arbeterska kan förlossa andra människor från okunnighetens alla fasor.

— Jag säger ännu alltjämt, grefvinna: Jag förstår er icke. Jag begriper blott ett. Ni befinner er på en farlig väg. Er dotters aning är icke grundlös: Er geheimeskrifvare måste vara en bedra...

— Min herre! afbröt mig plötsligt grefvinnan. Vet, att jag såsom qvinna kan hysa känslor för denne man, hvilka icke fördraga något mot honom riktadt förolämpande ord.

Jag förstummades.

— I detta fall ursäkta mig, sade jag, det jag reste mig. Ni har fullkomligt rätt, det är en förolämpning för honom, en förolämpning för er... Jag ber ännu en gång om förlåtelse.

— Sätt er, sade grefvinnan upprörd.

Jag satte mig bredvid henne, på den plats, som hon anvisade mig.

— Ni är ingen dum människa, ni känner min dotter — huru kunde hon fatta en så afskyvärd misstanke mot honom?

— Så mycket mig synes, grefvinna, anar hon äfven det, som ni döljer för henne.

— Hvad?

— Ddra känslor för denna människa.

— Det är icke sant!

— Jo, det är sant.

— Åh, det är mig alldeles likgiltigt!

— På hvad sätt är er likgiltigt?

— Är då icke allt ett: om icke i dag, skall hon i morgon förälska sig i någon. Nå, huru är det med denne student, denne Kedrow, för hvilken ni var så orolig?

— Saken med Kedrow är Gudskelof lyckligen slut.

— Så, det är skada. Nå det gör detsamma, det skall komma en annan.

— Det är skada?

Jag stirrade förvånad på henne.

— Det förundrar er? Jag vill blifva qvitt min dotter, eljest ingenting.

— Till hvilken som helst... och på hvad sätt som helst?

— På hvad sätt som helst... nej; till hvem som helst... ja. Jag antager att hon skall gifta sig med den förste, i hvilken hon förälskar sig. Hon är vacker, och när hon är gift, kan hon göra hvad hon vill. Jag har i detta afseende min egen uppfattning: enligt min åsigt erhåller qvinnan genom giftermålet friheten att styra och ställa som hon behagar. Äktenskapliga dygder tillhöra dikternas rike.

— Vet ni, grefvinna, att jag nu börjar att förstå er. Ni är blott en på afvägar råkad qvinna.

— Ja, det är möjligt men derom handlar det icke nu.

Klockan slog half elfva.

— Ack, jag måste gå och kläda mig, sade hon och sprang upp från stolen. Lef väl!

Grefvinnan lemnade rummet.

— Jemeljanow har dock rätt, tänkte jag. Nihilismen har framträngt långt. Detta är äkta nihilistfullblod af godt slag!

I detta ögonblick inträdde herr grefven i frack och hvit halsduk.

— Ah! Goddag! sade dignitären. Hvarför sitter ni här allena, min bäste?

— Grefvinnan gick nyss för att kläda sig.

(FORTS.)

MASSEY-HARRIS

SKORDE- och SLÅTTERMASKINER.

äro försedda med modernaste och lättast gående lager, kul- och rull-lager. Katalog sändes på begäran

Största fabrikanter af **LANDTBRUKS-MASKINER** under engelska flaggan.

Hufvudnederlag för vestra Canada i WINNIPEG, MAN,

Canadian Pacific

RAILWAY.

Exkursion till Ostern

40.00

MONTREAL och vester därom
QUEBEC och till alla platser i
ONTARIO och sjöprovinserna

BILJETTER till salu Dec. 14–31 god för 3 månader med "stop over" rätt. Extra tillägg för längre tids utsträckning af biljetten.

Billig Resa

till

GAMLA LANDET

med hvarje ångbåtslinie via Montreal, Boston och New York

För närmare upplysningar tillskrif närmaste C. P. R. station eller

C. E. McPHERSON,
Gen. Pass. Agt, Winnipeg.

Ma itoba-North West-

BANAN.

Reguliera passageraretåg afgå

Mot VESTER:

Från Winnipeg kl. 8.30 på tisdagar, torsdagar och lördagar till Portage i Prairie, Minnedosa och mellanliggande platser.

Blandade tåg

afgå från Minnedosa vid passageraretågs ankoms, såsom härunder utvisas.

Mot ÖSTER:

Från Minnedosa och mellanliggande platser, på månd., onsd. och fredagar Blandade tåg ankomma till Minnedosa, såsom härunder utvisas.

Pass. Tisd. Torsd & Lör.	STATIONER.		Pass. Månd Onsd & Fred
8.30	W.B. Winnipeg E.B.		15.30
Tisd & Lörd	Bla't Tors	Bla't Fred	Månd Onsd
10.30	1250 Portage la Pr.	18.15	13.25
12.05	15.15 *Gladstone	15.55	12.10
13.05	17.30 Neepawa	14.00	10.45
14.05	16.15 Minnedosa	12.30	10.05

Vnl.	Yorkton	Afg
Tis. Tors. 22.30	Månd.	3.15
Lörd. 20.40	Ons. Fred.	1.45

*)Måltider. Tågen stanna vid stationer mellan Portage la Prairie och Winnipeg endast efter signal eller när passagerare vilja stiga ombord.

W. R. BAKER, GeManager. A. McDONALD Asst. Gen. Pass. Agt.

BEGAGNA

E. B. Eddys

BORSTAR

Till Salu ofverallt